

ANA MESAJLAR

2022 İnsani Gelişme Raporu

'Belirsiz Zamanlar, Huzursuz Yaşamlar: Dönüşen Dünyada Geleceğimizi Şekillendirmek'

Güçlükler

- **Dünya genelinde çalkantıların artması, ülkelerin yüzde 90'ında insani gelişme alanındaki ilerlemelerin daha önce görülmemiş biçimde tersine dönmesine yol açtı.** Eşitsizlikler, iklim şokları, hızlı teknolojik yenilikler ve toplumsal güvensizliğin daha da şiddetlendirdiği küresel salgın, insani gelişmeyi silip yok edebilecek mükemmel fırtınayı azgınlaştırdı.
- İnsani Gelişmenin iki yıl üst üste tersine dönmesi **İnsani Gelişme alanında daha önce hiç görülmemiş düzeyde gerilemeye** yol açarak bizleri 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin başlangıcında ve 2016 yılında Paris Anlaşması'nın kabul edilmesinden hemen sonraki dönemde kaydedilen düzeylere geri döndürdü.
- **Yeni belirsizlik bileşkesi:** İnsanlığın karşılaştığı en büyük güçlükler -iklim ve biyoçeşitlilik krizleri, eşitsizlikler ve siyasi kutuplaşmanın yanı sıra teknolojik çalkantılar- üst üste yığılarak birbirini besliyor. Tüm bunlar insanlığın daha önce hiç görmediği hızlarda ve ölçeklerde gerçekleşiyor.
- **Kesişen belirsizlikler, krizlerin birbirine derinden bağlı toplumlarımız üzerinde yıkıcı etkiler yarattığı anlamına geliyor.** Ukrayna'nın işgali, bir nesilde görülen en büyük hayat pahalılığı krizini ve ufukta beliren, yüzlerce insanı gıdadan yoksun bırakmakla tehdit eden küresel gıda güvensizliği krizini şiddetlendirdi. COVID-19 küresel salgını ise, insanların sağlığı ve ruhsal esenliği üzerindeki zararlarının ötesinde, ekonomileri harap etti ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirdi.
- **İnsanlar kendilerini daha kaygılı hissediyor.** Son on yılda artan stres, üzüntü, öfke ve endişe gibi duygular rekor düzeylere ulaştı. Dünya genelinde sıkıntı yaşadığını bildiren insanların oranı yüzde 35'i aştı; bu oran, on yıl öncesine göre yüzde 10 daha fazla.
- **Mevcut ruhsal sağlık krizi insani gelişmeye zarar veriyor ve insanların özgürlükleri ve fırsatlarını sınırlandırıyor.** Bundan özellikle çocuklar etkileniyor: Çocukların yüzde 50'sinden fazlası duygusal, bedensel veya cinsel şiddete maruz kalmış. Şu anda yaklaşık 450 milyon çocuk -veya her altı çocuktan biri- çatışma bölgelerinde yaşıyor; bu durum ruhsal esenlikleri üzerinde travma sonrası stres bozukluğu gibi yıkıcı etkiler yaratıyor.
- **Belirsizlik, eşitsizlik ve güvensizlik; kutuplaşma ve güven eksikliği ile yakın ilişki içinde.** Siyasi kutuplaşma ve güven eksikliği, sosyal diyalog kapasitemizi azaltıyor ve kolektif eylemleri engelliyor. Dünya genelinde insanların yüzde 30'undan daha azı, insanların çoğunun güvenilir olduğunu düşünüyor; bu, tarihte kaydedilmiş en düşük değerdir.

Gelecekte İzlenecek Yollar

Belirsizlik, fırsatları da içeriyor. Dünyanın gerçekte olduğu hali ile işleri anlamanın ve yapmanın klasik yolları arasında artan uyuşmazlık, aslında yeni bir şeyler yapmaya yönelik bir fırsat oluşturuyor. **İnsani gelişme konusunda daha inatçı ve kararlı olmak, gelecekte yönümüzü bulmamıza yardımcı olacak ve insanların değişimin öncüsü olma potansiyelini ortaya çıkaracaktır.**

Kutuplaşmayı azaltarak, güveni yeniden inşa ederek ve karar alma sürecinde herkesin yer almasına olanak tanıyarak, **insanlığın geçirmekte olduğu felcin üstesinden gelmeli ve yeni bir rota belirlemeliyiz.**

Belirsizliklerin içinde yönümüzü bulmak, toplulukların gelecekleri için neler istediğini irdelemeye yönelik **açık ve kapsayıcı diyalog kurmayı gerektirir.** Yeşil dönüşüm gibi değişimler hayati önem taşır ancak dikkatle yönetilmedikçe istikrarı bozar.

İnsanların fikrini değiştirmek için tek başına kanıtlar yeterli değildir. Duygular, bilişsel yanlılıklar, ve kültürün oynadığı rollerin farkına varabilmek için insan davranışlarına yönelik anlayışımızı genişletmeliyiz.

Eğitimden finansa kadar, kamu politikalarına yönelik pek çok geleneksel yaklaşım geçmişe dayalıdır. **Arzuladığımız geleceğe ulaşabilmek için, kurumlar, dünyanın şu anki haline ayak uydurmalıdır.** Yeni politikalar oluşturmanın ötesinde, toplumsal hareketlerle etkileşime geçmeli, yeni normlar ve değerleri şekillendirmelidir.

Belirsizliklerle dolu bir dünyada yönümüzü bulmaya yardımcı olmak için **ruhsal sıkıntıları hafifletmeli, krizleri yatıştırmalı, ve psikolojik dayanıklılık geliştirmeliyiz.** Bunlar, genellikle yalnız az sayıda kişinin erişebildiği bir ayrıcalık olan ruh sağlığı hizmetlerine erişimin önemli ölçüde yaygınlaştırılmasını içerir.

Yatırım, sigorta, ve yeniliğe odaklanan politikalar insanların belirsizlikler karşısında daha da gelişmesine imkan tanır. Gezegenel baskıları hafifletmek için, yenilenebilir enerjiden küresel salgınlar ve aşırı doğal tehlikelere hazırbulunuşluğa kadar birçok şeye yönelik *yatırım*. Toplumlarımızı belirsiz bir dünyada gerçekleşen beklenmedik durumlara karşı hazırlamak için, sosyal koruma da dahil olmak üzere, *sigorta*. İnsanlığın karşı karşıya kalacağı bilinmeyen güçlüklerle mücadele etmek içinse, teknolojik, ekonomik, kültürel gibi birçok biçimiyle *yenilik*.

Ortak amaçlar doğrultusunda birlikte çalışarak pek çok şey başarabiliriz. Eşitsizlikle mücadele ederek ve insanların sahip olduğu özgürlükler ve fırsatların iyileştirilmesiyle insani potansiyelimizi açığa çıkararak, tüm belirsizliklere rağmen hem insanların hem de gezegenin başarıyla geliştiği yarınları inşa edebiliriz. **Bu noktadan nereye gideceğimiz bize bağlı.**